

Mål C-841/19**Sammanfattning av begäran om förhandsavgörande enligt artikel 98.1 i domstolens rättegångsregler****Datum för ingivande:**

20 november 2019

Domstol som begär förhandsavgörande:

Juzgado de lo Social n.º 41 de Madrid (Spanien)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

7 november 2019

Kärande:

JL

Svarande:

Fondo de Garantía Salarial (FOGASA)

Saken i det nationella målet

Käranden i det nationella målet – en arbetstagare som arbetar deltid – har begärt ersättning från Fondo de Garantía Salarial (FOGASA) (nedan kallad lönegarantifonden) på grund av arbetsgivarens insolvens.

Syfte med och rättslig grund för begäran om förhandsavgörande

Huruvida artikel 33 i Ley del Estatuto de los Trabajadores (Lagen om arbetstagare) (nedan kallad ET), så som den tolkas av spanska domstolar, är förenlig med artikel 4.1 i direktiv 79/7/EEG och artikel 2.1 i direktiv 2006/54/EG.

Den rättsliga grunden är artikel 267 FEUF.

Fråga som har hänskjutits för förhandsavgörande

Frågan är huruvida artikel 4.1 i direktiv 79/7 och artikel 2.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/54/EG av den 5 juli 2006 ska tolkas så, att de utgör hinder för en sådan lagstiftning i [en] medlemsstat [...] som den som är aktuell i det nationella målet, enligt vilken, när det gäller det belopp som lönegarantifonden

ska betala ut till en arbetstagare som arbetar deltid, denna arbetstagares löneunderlag, som är lägre på grund av att vederbörande arbetar deltid, minskas igen vid beräkningen av det belopp som lönegarantifonden ska betala enligt artikel 33 ET genom att den omständigheten att arbetstagaren arbetar deltid beaktas en andra gång, vilket inte är fallet för en jämförbar arbetstagare som arbetar heltid, i den mån denna lagstiftning särskilt drabbar kvinnliga arbetstagare jämfört med manliga arbetstagare.

Anförda unionsbestämmelser

Rådets direktiv 79/7/EEG av den 19 december 1978 om successivt genomförande av principen om likabehandling av kvinnor och män i fråga om social trygghet (artiklarna 1, 3.1 och 4.1).

Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/54/EG av den 5 juli 2006 om genomförandet av principen om lika möjligheter och likabehandling av kvinnor och män i arbetslivet (skäl 30 och artikel 2.1).

Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (artikel 21).

Domstolens dom av den 8 maj 2019, Villar Láz (C-161/18, EU:C:2019:382), punkt 42.

Domstolens dom av den 26 juni 2018, MB (Könskorrigering och ålderspension) (C-451/16, EU:C:2018:492), punkt 34.

Domstolens dom av den 14 april 2015, Cachaldora Fernández (C-527/13, EU:C:2015:215), punkt 28 och där angiven rättspraxis.

Domstolens dom av den 23 oktober 2003, Schönheit och Becker (C-4/02 och C-5/02, EU:C:2003:583), punkt 93.

Anförda nationella bestämmelser

ET i sin lydelse enligt Real Decreto Legislativo 2/2015 (Kungligt lagdekret 2/2015) av den 23 oktober om anpassning till omarbetade ET (BOE (Spaniens officiella tidning) nr 255 av den 24 oktober 2015, s. 100 224) (artikel 33). I artikel 33 punkterna 1 och 2 i denna lag föreskrivs följande:

”1. Lönegarantifonden [...] ska till arbetstagarna utge ersättning för utestående lön vid arbetsgivarens insolvens eller konkurs.

Vid tillämpning av föregående stycke ska med lön förstås vad som erkänts som lön i en förlikningshandling eller i ett domstolsavgörande i alla de fall som avses i artikel 26.1, samt utestående löner i de fall som anges i lag, varvid fonden inte i något fall får betala ut belopp som, tillsammans eller var för sig, överstiger det belopp som erhålls genom att den officiella minimilönen per dag, inklusive den proportionella del som utgörs av tillägg, gånger två

multiplieras med antalet dagar för vilka lön har förfallit till betalning, upp till en gräns på etthundratjugo dagar.

2. Lönegarantifonden ska, i de fall som avses i punkt 1, betala ut ersättning som har fastställts genom domstolsavgörande, vid domstol fastställd förlikningshandling eller förvaltningsbeslut till förmån för arbetstagare vars anställning sagts upp eller upphört [...] samt ersättning vid upphörande av tillfälliga kontrakt eller visstidskontrakt i de fall som föreskrivs i lag. I samtliga fall gäller en begränsning till en årsutbetalning, varvid dagslönen, vilken tjänar som beräkningsgrund, inte kan överstiga ett belopp motsvarande den officiella minimilönen per dag gånger två, inklusive den proportionella del som utgörs av tillägg.

[...]"

Tribunal Supremos dom av den 29 november 2017.

Juzgado de lo Social n.º 41 de Madrids dom av den 11 juni 2018.

Kortfattad redogörelse för de faktiska omständigheterna och förfarandet i det nationella målet

- 1 Käranden i det nationella målet hade arbetat deltid som kypare i företaget Construcciones y obras públicas Toletum, S.L. sedan den 27 september 2017 med ett visstidsanställningsavtal omfattande 20 timmar i veckan med lön enligt kollektivavtal.
- 2 Den 26 december 2017 stängde detta företag den lokal där käranden i det nationella målet arbetade och lämnade sina anläggningar och sin kända hemvist.
- 3 Käranden i det nationella målet väckte talan mot ovannämnda företag. Genom dom av den 11 juni 2018 biföll Juzgado de lo Social n.º 41 de Madrid denna talan varvid företagets uppsägning av käranden och anställningsavtalet ogiltigförklarades. Företaget ålades att till käranden utge skadestånd på 433,13 euro och betala ut upplupna löner från datumet för uppsägningen till datumet för domen, sammanlagt 6 170,75 euro.
- 4 Genom beslut av den 4 september 2018 beviljades verkställighet av den domen.
- 5 Sedan ovannämnda företag förklarats insolvent genom beslut av den 20 december 2018 ankom det enligt artikel 33 ET på lönegarantifonden att betala ut de löner och det skadestånd som käranden tillerkänts.
- 6 Käranden begärde ersättning från lönegarantifonden med stöd av artikel 33 ET på grund av arbetsgivarens insolvens.

- 7 Den hänskjutande domstolen anser att det, för avgörandet av tvisten i det nationella målet, är nödvändigt att hänskjuta en fråga om tolkning av unionsrätten till EU-domstolen.

Parternas huvudargument

- 8 Parternas utveckling av talan utelämnas.

Kortfattad redogörelse för skälen till att förhandsavgörande begärs

- 9 Den hänskjutande domstolen finner att de spanska domstolarnas tolkning av artikel 33 ET strider mot artikel 4.1 i direktiv 79/7/EEG och artikel 2.1 i direktiv 2006/54/EG, på grund av att det rör sig om en diskriminerande tolkning som påverkar arbetstagare som arbetar deltid annorlunda jämfört med arbetstagare som arbetar heltid. Vidare påverkas kvinnor i större utsträckning, eftersom andelen kvinnor som arbetar deltid är mycket större än andelen deltidsarbetande män.
- 10 Den hänskjutande domstolen bedömer att en sådan tolkning leder till att det belopp som en person som arbetar deltid kan kräva från lönegarantifonden på grund av arbetsgivarens insolvens eller konkurs minskas två gånger, eftersom artikel 33.1 ET föreskriver en gräns för lönegarantifondens ansvar vilken har samband med den för alla yrken gemensamma minimilönen. Genom att bestämmelsen tolkas på så sätt att denna ska minskas vid deltidsarbete, minskas beloppet för den som arbetar deltid två gånger. Först sker en generell minskning, som är normal, på grund av att anställningsavtalet gäller deltid. Därefter sker en till minskning, som är oproportionerlig, när den för alla yrken gemensamma minimilönen minskas med en procentsats motsvarande anställningens omfattning vid beräkningen av det belopp som lönegarantifonden ska betala.

Den hänskjutande domstolen anser att det saknas objektiva skäl som rättfärdigar denna minskning av den för alla yrken gemensamma minimilönen för arbetstagare som arbetar deltid, eftersom deras lön redan är lägre på grund av att de arbetar deltid.

- 11 Den hänskjutande domstolen anser inte att det föreligger direkt diskriminering på grund av kön, eftersom den nationella lagstiftningen tillämpas på samma sätt på kvinnliga respektive manliga arbetstagare. Den hänskjutande domstolen anser dock att det kan vara fråga om indirekt diskriminering och hänvisar härvidlag till artikel 2.1 b i direktiv 2006/54/EG och EU-domstolens dom av den 26 juni 2018, MB (könskorrigering och ålderspension) (C-451/16, EU:C:2018:492), punkt 34, dom av den 14 april 2015, Cachaldora Fernández (C-527/13, EU:C:2015:215), punkt 28 och där angiven rättspraxis, dom av den 8 maj 2019, Villar Láiz (C-161/18, EU:C:2019:382), punkt 42 – i vilken det understryks att nästan 75 procent av dem som arbetade deltid i Spanien under första kvartalet 2017 var kvinnor – och dom av den 23 oktober 2003, Schönheit och Becker (C-4/02 och C-5/02, EU:C:2003:583), punkt 93.